

[Justitsministeren.]

§ 77, foreslås der indført hjemmel til i stedet for genstandskonfiskation at konfiskere et beløb svarende til genstandens værdi eller en del af denne værdi.

Med hensyn til betingelserne for konfiskation skal jeg blot fremhæve, at konfiskation — bortset fra den særlige regel i § 77 a — forudsætter strafbart forhold, herunder at gerningsmanden har haft det forsæt eller udvist den uagtsomhed, som på det pågældende område er en forudsætning for strafansvar. På dette punkt betegner forslaget ingen væsentlig ændring i forhold til gældende ret.

Spørgsmålet om, hvem der kan rammes af en konfiskation, har hidtil givet anledning til tvivl. Ved udarbejdelsen af forslaget er der tillagt retsbeskyttelsessynspunkter afgørende vægt; det foreslås fastlagt, at udbytte kun kan konfiskeres hos den, hvem udbyttet er tilfaldet umiddelbart ved den strafbare handling, og andre genstande kun hos den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, og den, på hvis vegne lovovertræderen har handlet. Jeg skal ikke gå nærmere ind på undtagelsesreglen i forslaget til § 76, stk. 4, som vil være af meget begrænset praktisk betydning.

Jeg skal fremhæve endnu et par punkter, hvor de nye regler efter min mening betyder vigtige ændringer i forhold til den gældende ordning.

Flere speciallove indeholder regler om obligatorisk konfiskation, således at domstolene tvinges til at konfiskere under de i bestemmelsen angivne betingelser. Bestemmelser af denne art er i strid med ellers anerkendte principper for fastsættelsen af strafferetlige retsfølger og kan medføre urimelige resultater. Efter de nye regler er konfiskation fakultativ, d. v. s. at det overlades til domstolene at afgøre konfiskationsspørgsmålet på grundlag af den enkelte sags omstændigheder.

De nye regler er også i øvrigt udformet med henblik på at skabe grundlag for en mere smidig anvendelse af konfiskation. Jeg har omtalt adgangen til i stedet for en genstand at konfiskere dens værdi, men skal herudover nævne, at formuleringen af flere af bestemmelserne peger på muligheden af delvis konfiskation, og at der i § 75, stk. 4, foreslås en regel om, at der i stedet for kon-

fiskation af en genstand kan træffes bestemmelse om forandringer af genstanden med henblik på at hindre, at den bruges til nye overtrædelser.

Herefter vender jeg mig til forslaget regler om fuldbyrdelse af frihedsstraf, herunder nye regler om prøveløsladelse.

Disse forslag kan ses på baggrund af den udvikling med hensyn til principperne for straffuldbyrdelse, der gennem de senere årtier har fundet sted her i landet og i andre lande med beslægtet strafferetligt system. I Sverige og Norge indførtes således nye fængselslove henholdsvis i 1945 og 1958. Den danske straffelovs regler om fuldbyrdelse af frihedsstraf står derimod — bortset fra ændringen af prøveløsladelsesreglerne i 1956 — uændret fra 1930 og hidrører fra et forberedelsesarbejde, der ligger flere år før. Disse regler foreslås nu gjort mere tidssvarende.

Som det er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er der på dette punkt lagt særlig vægt på den norske og svenske ordning. Reglerne i disse lande har nu virket i en årrække og er dermed blevet et praktisk vigtigt erfaringsgrundlag, som også vi bør drage nytte af. Hertil kommer, at en væsentlig grad af ensartethed i de nordiske landes fuldbyrdelsesregler er en nødvendig forudsætning for, at den nordiske lovgivning om samarbejde vedrørende straffuldbyrdelse, som trådte i kraft den 1. januar 1964, kan virke på en helt tilfredsstillende måde.

De ændringer, som det foreliggende forslag vil medføre, tager alene sigte på at skabe bedre muligheder for at tilrettelægge straffuldbyrdelsen på en sådan måde, at den er egnet til at forebygge, at de dømte på ny falder tilbage til kriminalitet. Herved sigter jeg både til anstaltsbehandlingen og til den efterbehandling, der kan iværksættes gennem tilsyn og anvendelse af særlige vilkår i forbindelse med prøveløsladelse.

Den vigtigste af de foreslåede ændringer angår netop prøveløsladelse. Efter den gældende regel i § 38, stk. 1, kan prøveløsladelse ske, når fangen har udstået to tredjedele af straffetiden, dog mindst 9 måneder. Er disse betingelser opfyldt, er det på den anden side forudsat, at prøveløsladelse sker som et normalt led i fuldbyrdelsen. Bestemmelsens område er imidlertid ret begrænset;